

Начальний редактор ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО

ПЕРВООПЛАТА:
Нисичко и крају 4-20 зл
ЗА ГРАНИЦЕО:
В Америци 1 доз., Франци,
Голланди, Бельги 20 фр. фр.,
Итали 750 зл., Немцима 750
зл., Швајцари 5 шв. фр.,
Мексиканцима 30 ц. и. Ре-
муни 180 алб, Болгари 750
зл., Австри 750 зл., Јапони
злати 1 зл.

одного примірника
17 сот.

3 приходів Обезпанина в листопаді в сумі 7518 20 доларів, рішено вислати до краю 1900 доларів, в тім на Рідну Школу 1000, на політичних вчителів 200, на інвалідів 200, на Б. Ф. 200, на сиріт 100, на політичну пропаганду 100, „prosviti“ 50, Релігійній вчорі 50.

Протибольшевицький фронт.

Гострі засоби проти комуністів у Швейцарії

Швейцарська Союзна Рада вдала проти большевицьких агітаторів і вжити проти дії комунізму різні гострі засоби розпоряджень. Оголошено цілу низку місцевих і загальнодержавних заборон, яких заборонено далішній побіт у Швейцарії або відвід у межі держави. У зв'язку з поширеною у Швейцарії вісткою про недалекий прихід тузи оселеного ком. червоного диктатора Мадьярщини Белі Куна, по всіх швейц. політ.-адміністративних і судових властях розіслано об'яву, в якій зазначається, що Белі Кун має заборонений в'їзд до Швейцарії ще з 1920 року. Видалено зі Швейцарії Льва Ільберта, кол. секретаря французької комуніст. партії та Венцеля Томаса, німецького публіциста і комуніст. члена Райхстату. Крім того, покликаються на конституцію швейц. Союзна Рада привадила зобов'язання побіт у Швейцарії французького комуніст. публіциста і письменника Анрі Гільбо, якого у Франції присудили заочно до кару смерті. Кажуть, що Гільбо переїхав недавно під фальшивим

паспортом до Парижа; там гарячково шукає за ним франц. поліція. Крім того хотів двічі втекти на терен Швейцарії, швейц. власті негайно арештували його.

Зі сказаного бачимо, що великий протибольшевицький фронт, який твориться в Європі чи то шляхом формального закріплення міждержавних союзів (балканський і балтійський союз та квітання між Польщею, Румунією і Туреччиною) чи то загострення внутрішнього режиму на власну руку (Англія, Франція, Бельгія) — щораз видо-жестується. Швейцарія і Австрія — країна з найбільшою свободою для чужинців — були найважливішими осередками агенції Комінтерну. Тому рішучий протибольшевицький зворот у цих нейтральних невеличких державах являється для Москви надзвичайно болючим ударом.

На щонайбільше ілюстрацію С. Р. С. Р. в Європі звертає увагу Стеклов в московських "Ізвестях". Він бачить у цьому русі консервативного уряду Англії й признає сам, що заходи англ. дипломатії вичаються успіхом, нахиливши слух в европ. держав. Стеклов підкреслює, що навіть в Італії змінили протибольшевицький настрій. А проте він потішається, що рад. уряд перетіває нинішню загальну "мирову" блокаду багато легше, ніж давню політику збройних інтервенцій.

дій в Америці в справі допомоги Рідному Краєві, уважаємо своїм обов'язком перестерегти нашу суспільність в краю, щоби вона, в оживленні помочи емігрантів для підвезення нашого культурного життя, не ослаблювала власної жертвенності на народній цілі. Найбільше поміч американських братів не в силі заспокоїти всіх наших потреб. Ми далі мусимо напружувати власні сили, щоби біжучі наші потреби були нами самими заспокоєвані, а жертви наших братів-емігрантів служилиб нам на розширення нашої культурної і всякої іншої праці.

Не можна не привітати рішення Об'єднання збирати жертви на літературний фонд, та висловити побажання, щоби ті жертви дійсно причинилися до оживлення нашої політичної думки, до зросту нашої політичної літератури, до популяризації наших національно-політичних завдань в широкій народній масі.

А. В.

Перевибоби до "Сільрад" на Україні.

Сьогоднішня виборча кампанія до "Сільрад" йшла під гаслом стягнення середняків та безпартійних до апарату сільрад як нічого так і вишого. В зв'язку з цим виборчий депрет поширив межі виборчої участі на ширші лещи від попередніх виборів.

Вибори вже відбулися і нині підводять підсумки. Вони стверджують перш за все, що число учасників у виборах досягло 80 процентів всього населення (очевидячки управління до голосування). Загальною вибрано до сільських рад в різних околицях України від 47—60 процентів неземельників. В минулому році неземельників було в сільрадах на 20 процентів більше. За те середняків і непартійних прибуло від 20—30 процентів. Комуністи — вже суто партійний елемент — зменшили від 8—18 процентів місць у сільських радах. Коли взяти на увагу участь населення у виборах, то вона збільшилася в цьому році тільки на 10 процентів.

З повніших даних виходить, що загальною віднесли підковиті побілу непартійні елементи українського села. Т. зв. середняцький елемент (на правду дуже незначені поняття навіть у самих большевицьких) відніс значний суцес, здобувши при тамтих відношеннях аж 30 процентів. Середняк це ніщо інше, як малий куркуль — у всякому випадку він являється земельним власником з усіма власницькими селянсько-буржуазними "забобонами". Число всіх безпартійних неземельних зі середняками у сільрадах доходить отже в деяких округах аж до 80 процентів. Число партійних членів сільрад не перевищує ніді 18 процентів всього складу.

Не зважаючи на все комуністи нібито тішаться, що зросла активність українського села. Та ця потіха не дуже глибока, бо при глибокій застанові вирізняється з усіх найвідповідальніших керівників рад-ладів на Україні стидливе зізнання про те, що за п'ять літ та влада не могла опанувати село. Голова Всеукраїнського Виконкому Петровський лише з тої нагоди так: "Наші сили на селі не великі, Ра-

дичська влада компартії ні силуети таї прогону, ми моглиб опомогти сі комуністам у Комітеті і нині сидіти зніти на селі."

Отже перевибобами перед всі чинними ідла і комуніст. щоби зніти стару сільську політику. Прогноз немо і проведено її в життєві комуніст не витягли користей з т програми. Іх домінуючи становище в адміністративній організації, і деякі цьому кспериментованій представяк радянської піддавати іву програмистичної поліки на селі, а при якій ма би перевагу комуніста, і не владість, ти, покаже дучина.

Справа блп. О. Бесар

Почав велика політичний у Львові. — На лаві обиди нол. нач. штабу УНР, п. Гиндіної Мельни

В неділю 24-го грудня ррочно якобинуванням ським політичним везням, будуть у ідній палаті Бато-а відногого 1924 11-ий місяч у зв'язку зі пок. Ольги Бесаравової: дріскі Мельникова (кол. і кол. С.С., ч. ген. шт. ат. Осмолюк; студ. прав. Зближечені (кол. ставі пенсіяри); пів. Вахнівський; учите. в Перемиш. політ. Богданів Зеленом; ва; Мико. Білянському; реві з Ягошев терно. поп.; Тесрової Воробі; абуїоніст зі Львова; Ганові; господарів з Глу. теорон. п.; Франко. Штикові, гім. абіт. Львова; Гринькові Лихо. даєви з Тотова, бе. пов. (колстаршині; відповідале а дімні хоніи на ухоти, що у відносі і Валіневі val-e Голієнському (у буря); гім. начальн. розвідки при штабі Пелічорі

Всі є бонувачені § 97 (шлях) а щ. обидувачи за зл

БАЧЕВСЬКОГО ГОРІВКИ

Чищена
Перла сильна
Старка
Старуха
Житнівка. 902 3—3

В. Ю. КИСІЛЕВСЬКИЙ.

З балканських нарисів.

Віторог.

У синій мряї губиться далекий верх, виглядає теснино, могутю поміж гірними і блищими шпильми Смілої та вищих гір. Це Віторог, по нашому Круторогий, майже дві тисячі метрів високій. Під його верхами в диких пралісах і поло-нинах, де тільки чабани з дикого Прибелі, та лісні робітники заходять, виродяться найкращі ведмеді Боснії! На Віторог сам король на лови привади!

Вузькоторова лісна валка пнється скелами диких гір, вється штурдями ливами, вона не знає тунелів. Цього тут не треба! Ніхто не числиться з часом, з матеріалом. На-віщо довабати тверду скелю, коли можна її обізати?

Погляда, місячна ніч. Станція Чар-даг... Ми висідаємо, бо відсіла починається наша "експедиція" в глибину гір, ліса.

Станція сховава в лісі. Над її покритістю простягають свої рамена кількості смерек, наче бережуть її перед розганяними богами пралісу. Мадрую прогалиною падає асне проміння місяця в глибину лісної тиші.

На станції жде вже лісник цього району. Ми закинули яскі на плечі, зобравили наплечники з харчами, те-пліми білими ганцями, тусюком, буси-

лися в темне гирло праліса, до робітничої колонії, де зладжений для нас нічліг.

Холодна ніч.

У шаласі палахкотить ватра, над нею на смерековій галяві жариться "ярап" (*). І який дим лізе в очі, витискає сльози, душить у горлі. Товщ з яри капас у ватру, запалюється, горить всім полум'ям.

Всі ладяться на нічліг, бо завтра досвітком треба рушити в дорогу. Вже й місяць сховався за хлими. З жареного яри мало-що за-сталося. Попили "ракію" (**). Мене розбавив сон. І який дим і так не дає очей отворити, а тут розмова тільки й наважується. Зійшлися як різко колі! Мій дядько адає свій округ другому управителю, Сліва-чові, як свідок приїшов ще радник Боїч, управитель Ключа.

Довго ще розповідали ріжні-преріжні доведські пригоди. Мені аж приснився цей ліс, про котрого управитель Боїч так повагом розповідав. Говорили щось, щоби при спанню ноги з шаласу не висувати, щоби вовки не обгрінали, але я спокійно лежав, не відзивався на-віть, бо хіба не до мене говорили, я-ж трохи не припав до ватри своїх козаних черевики.

Леден сівало, ще тільки небо паяснило, ще долиною в густому пралісі ніч парювала, як вже всі почали збиратись в дорогу.

Поволі йшли якийсь час прору-бом, що цього літа почали робити

на нову довійку для "вузькоторо-вої". Роскішна папороть розросла на злігалих пнях велитнів, що може зі старости злягати, а може аломані бурею перед літами на місці своїх предків апали? Довго вже лежать ці велитні, бо на їх спорохнявілому тілі вже нове жит-тя, нові кількадесятьметрові ялиці... Чудовий балканський праліс! Віч-ний пісмуерк шарює в ньому, свя-тий супокій. Де тільки відблеск гар-ячого сонця загляне в що глушу — буйне життя... Папороть перевищає широкі куші смороди з баграмими ягодами... Чорний, зрадливий овоч "белядонни" — страшний отруї — аж сам прохає, здається, щоби його зірвати... Дебри, скелі порослі маг-ним мохом... Вузькі проласти, що здається переступити їх можна, а дна в них не видно...

Зовсім відмінний цей дикий не-проглядний ліс від нашого. За ці-лий день ходу не стрінули ні од-ного ручайка, ні одного джерельця. Вся вода всякає в землю, в скелі з папняки.

Під гору, почерез повалеві пні, через дебри, краями проластей піе-моса до мети. до полонини Віторо-га, відхліп видно граніч округи.

Праліс почав рідшати, скелі чим-раз стрімкіші, пні. Дійшли врешті до перших полонин. Косодевиння, карловаті смереки. У квітві — море квітів. На кожному камені, в ко-ждому заглубленні.

Шалас чабанів порожній — не було чим овещі поїти, довгий час дошу не було. мусім в доли йти.

Куда цей народ ідти? Де оком лянеш, ліс, де-сь гонан далеко ц. долина... може це тільки

Не стає часу обділю на вершні гір, ніч запа-дівчарі адемо. Прости-содержану треба йти. П. ніякої стєки немає, а доба промічла який п

Косодевиння спочат для перекчу, чим вище густійша савада. Чим знайти в ні догідно до не розгубиєся, перекиди часу до часу.

Наплечки зважає чені гиями, кріс треба-сти. Нас тільки тою р управитель Боїч, дядько й ніс ще йльше поси-під алетів кількома чола, а ядаде ноги таючися в гияки...

Не годі вже землі гушч. З дерева на де агору.

Минуть години, се до заход, верха гори Дядьк нагло шик.

Худобча стежка відзвасяє з під куші Праліса і ми об у спід.

На ділі є вузьенькі навіть свийки, бо з лузок ледає смола пати. Правда, треба всіх чотирох рачку бою, ще й наплечки

* коза.

** сивоніца.

З пружарні Вилдвоніч Сітла, Пало-Льва